

HORNARUL

Organul de specialitate al Uniunii Regnicolare a Măestrilor Hornari din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș
Az Erdélyi, Bánáti, Körösvölgyi és Maramarosvidéki Kéményseprőmesterek Országos Egyesületének Szaklapja
Fachblatt des Landesvereines der Rauchfangkehrermeister Siebenbürgens, des Banates, der Krischana u. Maramuresch

Redacția - Szerkesztőség - Redaktion: Redactor responsabil — Felelős szerkesztő — Verantwortlicher Redakteur

CLUJ,

LADISLAU PAPP

Calea Reg. Ferdinand II.

Colaborator — Társzerkesztő — Hilfsredakteur: **COLOMAN PLATZ**

Editor-Proprietar: Uniunea Regnicolară

Laptulajdonos: Az országos egyesület

Blatt-Eigentümer: Landes-Verein

Memoriul

Încă la sfârșitul lunii Septembrie a. c., Ministerul de Interne a adresat Camerii de Industrie și Comerț din Cluj o recercare, ca să-și dea opinia sa asupra memoriului nostru. Camera, dând prin aceasta iarăși un semn de bunăvoință față de noi, a invitat Uniunea noastră la pertractări personale asupra cauzei. — Președintele *Otto Nágel* și vicepreședintele *Ștefan Lőrinczy* s'au deplasat la Camera de Industrie și Comerț, unde au discutat cu delegații acesteia în amănunțime punctele cererii noastre cuprinse în memoriul din chestie. Îndeosebi au fost două puncte, de cari Camera s'a interesat foarte mult. Și aceste erau chiar acele, cari din punctul de vedere al existenței noastre au cea mai mare importanță, adică: *dreptul de industrie al văduvelor și unificarea taxelor de bază.*

Camera aprobă întru toate motivele invocate de noi în memoriu, și drept concluzie și-a însușit cauza, stăruind pentru unificarea taxei fundamentale cu 10 Lei (sporind la fiecare etaj cu 50 procente).

Camera și-a înaintat opinia, deja la începutul acestei luni, Ministerului de Interne, de unde acum în fiecare moment putem aștepta rezoluția dorită: aprobarea memoriului, și prin aceasta ameliorarea situației noastre. *L. P.*

Adunarea dela Cernăuți

La 22 August a. c., a avut loc la Cernăuți adunarea regională a colegilor bucovineni în chestia aderării lor la Uniunea Regnicolară.

Uniunea noastră a fost reprezentată de vicepreședintele d-l *Ioan Schneidhoffer*, care ne-a raportat un succes splendid: adunarea a decis unanim, ca colegii noștri din Bucovina să se afilieze la Uniunea Regnicolară.

În adunare s'a mai discutat între altele

formarea unei corporațiuni profesionale deosebite, cecece s'a hotărît unanim. S'au mai vorbit despre anomalii, cari domnese dealtfel și în Ardeal, ca d. ex. nerespectarea regulilor polițienești incendiare de către public, etc.

Adunarea prezidiată de d-l *Schneidhoffer*, a dat un semn de viu entuziasm față de Uniune și față de rezultatele de până acuma a activităților acesteia.

Prin acest fapt putem înregistra iarăși o dreptate justificată și bine cunoscută, anume că *puterea este numai în unitate!* *L. P.*

Ügykezelésünk

Többfelől elhangzott az a panasz: miért nem bővítjük ki szaklapunkat a külföldi testvéregyesületek mintájára? Engedje meg az Elnökség és a Hornarul szerkesztősége, hogy erre röviden én replikázzak.

Kartársaink kívánsága elméletileg igen szép, de egyelőre, a jelen átmeneti állapotban, lehetetlen. A legnagyobb nehézség az, hogy 3 nyelven kell megjelentetni s így a lap tömörítése akadályokba ütközik. Azonkívül a tag- és lapdíjak a Hornarul költségein kívül az adminisztrációs költségek fedezésére is szolgálnak.

Alkalmam volt betekintést nyerni az egyesület belső ügykezelésébe s amit ott tapasztaltam, az csak dicséretre méltó lehet. Az iktatott akták száma igazolja, hogy egyesületünk vezetősége 2 és fél év alatt mily hatalmas munkát végzett. Láttam, hogy az egyesületnek egyetlen lépése sem volt hiábavaló; számos visszaszerzett özvegyi jog igazolja ezt.

Eredményes volt az egyesület beleszólása a díjmelés kérdésébe s szép eredménnyel járt a kerületek betöltése körüli tevékenysége is. Láttam a memorandumot akkor, amikor kidolgozás alatt volt s látom most, amikor az elérte

a célját csaknem teljesen. Látom, hogy tagjaink száma 280, de azt is látom, hogy ennek több mint fele hátrálékban van a díjaival. Láttam, hogy sokan olyan nehéz helyzetben vannak, hogy alig bírnak fizetni, de viszont sokan csak akkor vesznek tudomást az egyesület létezéséről, ha bajban vannak.

Ne panaszkodjunk tehát, sőt gondoljunk inkább arra, hogy az elnök, pénztáros és jegyző, meg a Hornarul szerkesztőségének fáradságos és önfeláldozó munkája által jutottunk oda, ahol állunk. Mert nemcsak a magukra vállalt kötelességnek tettek eleget, de annál sokkal többet tettek és tesznek mindnyájunkért.

Ne követeljünk tehát ennél többet, hanem inkább magunk tegyünk eleget fizetési kötelességeinknek, nehogy az egyesület áldásos működése éppen anyagiak hiányában bénuljon meg.

Smekál János,

kéményseprőmester, megyei felügyelő, Turda.

A memorandum

A memorandumunk ügyében a belügyminisztérium leiratot intézett a cluji iparkamarához azon célból, hogy azt véleményével ellássa. Az iparkamara meghívta egyesületünket a memorandum sarkalatos pontjainak megtárgyalása végett. A tárgyaláson Nágel Ottó elnök és Lőrinczy István alelnök vettek részt s az iparkamara képviselői mindenben meghallgatták az egyesület véleményét.

A tárgyalás folyamán az iparkamara — mely egyébként a maga részéről mindenben hozzájárult a memorandumhoz — főképen az özvegyi jogok fenntartását és a 10 Leies alapárát (emeletenként 50 százalékkal emelve) tette magáévá. Az iparkamara véleményes jelentése ebben a szellemben el is készült, úgy, hogy az iratok még e hó elején visszaküldettek Bucureștibe.

P. L.

A CFR. munkák

Többek érdeklődésére közöljük, amint már mult havi számunkban említettünk, hogy a CFR. munkákra vonatkozó iratok a CFR. vezérigazgatóságához már visszaküldettek jelentés kíséretében.

Tájékoztatóul felemlítjük, hogy a sérelmet szenvedett kartársak részéről az a helyes eljárás, hogy kérést intéznek a CFR vezérigazgatóságához, amelyhez a betiltó rendelkezést mellékelik, amelyben az 19810—1926. sz. rendeletre hivatkoznak.

Ismételten kijelentjük, hogy felsőbb helyről tiltó rendeletet nem adtak ki, sőt erre vonatkozólag 8343—1926. és 20563—1926 sz. alatt éppen ellentétes rendelkezések jelentek meg. Tehát itt csak a helyi hatóságok tulbuzgóságáról lehet szó, amit a Vezérigazgatóság minden esetben orvosol.

Platz Kálmán.

Die Czernowitzer Sitzung

Am 22. August d. J. hielten unsere Bukowinaer Fachgenossen ihre Kongress-Sitzung ab. Die sehr schön besuchte Versammlung verlief in einer sehr enthusiastischen Stimmung.

Hier geben wir das Protokoll des Kongresses dar.

PROTOKOLL:

Über die Kongressitzung der Bukowinaer Kaminfegermeister, abgehalten am 22. August 1926 um 9 Uhr vormittags.

Anwesend: Herr Gemeinderat Würfel, Herr Generalsekretär der Gewerbekammer Dr. Decker, Herr Barbier, Bureauchef des Magistratsgewerbedepartements, Herr Ilcău als Vertreter des Arbeitsinspektorates, Herr Major Panowski, Vertreter des Feuerwehrkommandos, Herr Benda seitens der Genossenschaftsgruppe I. Cernăuți, Herr Johann Schneidhoffer, Vizepräsident des Zentralvereines und Vorsitzender des Kongresses, Konstantin Broczkowski, Mihai Grindei, Frau Maria Neunteufel, Frau Anna Neunteufel, Frau Gabrielle Neunteufel, Frau Lidia Neunteufel, alle Meister aus Cernăuți, Frau Bauer aus Radăuți, Josef Bilinski aus Suceava, Simion Olejko, Andreas Kozub, Hierotheus Cwiok aus Cernăuți, Herr Ferdinand Neunteufel, Oberrechnungsrat in Vertretung seines Vaters Johann Neunteufel, eines 90-jährigen Greises, des ältesten Meisters des Landes, Anton Czerwonka, Hirschmüller, Werkführer, Herr Knittel. Herr Franz König, Radăuți bevollmächtigte Herrn Broczkowski telegraphisch zur Vertretung. Herr Schächter, Genossenschaftssekretär Gruppe I.

1. Michael Grindei, Inspektor der Bukowina, eröffnet die Versammlung und begrüsst einzeln die Vertreter der Behörden und alle Anwesenden, dankt für ihr Erscheinen und schliesst seine Rede mit Hochrufen auf den König und seine Familie und übergibt den Vorsitz dem Vizepräsidenten des Vereines Herrn Johann Schneidhoffer.

2. Herr Schneidhoffer begrüsst alle Anwesenden, erörtert die Notwendigkeit des Rauchfangkehrervereines.

Herr Bilinski aus Suceava spricht sich dahin aus, dass es die höchste Zeit sei, dass sich die Kaminfeger der Bukovina organisieren und eine eigene Genossenschaft bilden.

Herr Benda meint, dass er als Stellvertreter des Genossenschaftsvorstehers bedauert, dass die Kaminfeger aus der Genossenschaft scheiden wollen, will aber keine Hindernisse in den Weg legen.

Herr Generalsekretär Decker meint, es wäre schon der Höchstpunkt erreicht worden, dass die Kaminfeger eine eigene Genossenschaft ins Leben rufen. Jedoch was die Organisierung und den Anschluss derselben an den Zentralverein in Siebenbürgen betrifft, müsste man vom Arbeitsinspektorate Erkundigungen einholen, ob nichts im Wege stehe.

Herr Schneidhoffer und Herr Bilinski meinen, dass nachdem es ein Land ist und der Verein bereits seit Jahren existiert, keine Hindernisse im Wege stehen werden.

Der Sekretär der Genossenschaftsgruppe I, Herr Schächter, spricht sich dahin aus, dass die Zahl der Kaminfeger in der Bukowina zu klein ist, um eine eigene Genossenschaft zu bilden.

Der als Gast anwesende Elektroinstallateur Braun, der auch der Genossenschaftsgruppe angehört, meint, dass die Gewerbe-genossenschaft die Interessen einzelner Gewerbe-kategorien mangelhaft in Schutz nimmt und stimmt dem Beitritt zum Zentralvereine bei.

Herr Schneidhoffer bringt diesen Punkt der Tagesordnung zur Abstimmung. Der Anschluss an den Zentralverein in Siebenbürgen und die Bildung einer eigenen Genossenschaft in der Bukowina mit dem Sitz in Cernăuți wurde einstimmig angenommen.

3. Herr Cwiok berührt die feuerpolizeiliche Ordnung und erklärt, dass die meisten Brände auf den Umstand zurückzuführen sind, dass die Kaminfeger zur Beaufsichtigung von Neubauten und bei Erteilung der Bewohnungskonzessen nicht zugezogen werden. Bittet den anwesenden Stadtrat, dass dies zukünftig geschehe. Die Kaminfeger erfüllen ihre Pflicht und sind an den Bränden nicht schuldig.

Herr Major Parowski schliesst sich dem Vorredner an und erklärt, dass seitens des Feuerkommandos keine Anzeigen an das Gericht bis nun gemacht wurden.

4. Herr Michael Grindei bringt vor, dass sich in Cernăuți viele zugewanderte Einwohner befinden, welche an die feuerpolizeiliche An-

ordnungen nicht gewöhnt sind, und ersucht den Stadtrat, die Kaminfeger in ihrer Arbeit zu unterstützen und die Schuldigen zu bestrafen.

Frau Bauer aus Radăuți stellt die Bitte, die Handels- und Gewerbekammer möge den Fall betreffs Erteilung von zwei neuen Konzessionen untersuchen.

Frau Lidia Neunteufel spricht sich dahin aus, dass auch in Cernăuți mehrere Konzessionsbesitzer ihre Gesuche um Erteilung von Konzessionen in die Primaria überreicht haben, obwohl die jetzt vorhandenen 10 Bezirke auch zu klein sind.

Herr Schneidhoffer führt in dieser Hinsicht aus, dass in Siebenbürgen Konkurse zur Erteilung von neuen Konzessionen ausgeschrieben werden, wenn die Existenz der übrigen Meister gesichert ist. Er weist auf den Punkt 6 des Memorandums hin.

5. Herr H. Cwiok bringt den ungesetzlichen Vorgang der Eisenbahnverwaltung vor, dass selbe die Kaminfegerarbeiten nicht vom Rayons-Kaminfeger verrichten lasse, sondern Offerte ausschreibt.

Herr Schneidhoffer erklärt, dass das Handelsministerium unter No. 17086/1897 in Siebenbürgen einen Erlass ausgegeben hat und dass in Siebenbürgen solche Fälle nicht vorkommen.

6. Frau Bauer bittet, dass die Behörden die Witwen in der Ausübung ihres Gewerbes unterstützen mögen.

Herr Schneidhoffer erklärt, dass die Meister auch vom sozialen Standpunkte aus verpflichtet wären, die Witwen zu unterstützen.

Herr Grindei meint, die Witwen sollen ältere Werkführer engagieren und nicht die jüngeren bevorzugen.

Frau Marie Neunteufel erklärt, sie könne in ihrem Rayone nur solche Werkführer anstellen, denen sie volles Vertrauen schenken kann.

Nachdem zum Punkt 7 der Tagesordnung keine freien Anträge gestellt werden, ergriffen Herr Stadtrat Würfel und Herr Gen.-Direktor Decker das Wort und erklärten, die Kaminfeger nach Tunlichkeit zu unterstützen.

Die Sitzung wurde sodann von Herrn Schneidhoffer ebenfalls in einer längeren Ansprache um 12:30 Uhr geschlossen, worauf sich alle zu einem gemeinsamen Mittagessen ins „Deutsche Haus“ begeben haben.

Cernăuți, am 22. August 1926.

Johann Schneidhoffer, Constantin Broczkowski,
Hierotheus Cwiok, Mihai Grindei

Felhívás

A körülmények kényszerítő hatása alatt újból fel kell szólítanom a kartársakat, hogy tagdíjait haladéktalanul küldjék be. A mai számunkban közölt nyugtázás igazolja, hogy mily csekély összeg folyt be 5 hónap alatt pénztárunkba.

Ismét utalunk arra, hogy fenntartásunkhoz pénz kell és valóban veszedelemben forog egyesületünk fenntartása, ha a tag- és lapdíjakat nem kapjuk rendszeresen. A múlt évekkel szemben a költségeink csaknem 100 százalékkal szaporodtak, ezzel szemben a 280 tagnak több mint fele hátralékban van a díjakkal.

Igy hiábavaló az egyesület vezetőségének minden fáradsága és küzdelme, mert mind meddő marad. Így reméljük, hogy tagjaink végre szívükre veszik az egyesület sorsát s ezzel a magukét is s nem fogják hagyni, hogy fáradságaink mellett még külön küzdjünk a díjakért is.

Platz Kálmán, pénztáros

Nyugtázás

az 1926. évi május—augusztus hónapokban beküldött összegekről:

Schulleri Gyuláné, Lonca	450.—
Stránszky Ferenc, Petroșani	150.—
Inke György, Feldioara	450.—
Sallaba Károly, Zlatna	200.—
Antal József, Cohalm	450.—
Czeglédi József, Lacul	45.—
Berniczky Ernő, Sibiu	1000.—
Kiss Károly, Aiud	230.—
Fehértói Gyula, Brad	450.—
Timár Romulus, Gevagiul de jos	230.—
Kiss Béla, Orașul-Nou	600.—
Görög György, Chisetău	300.—
Schneidhoffer János, Reghin	450.—
Friedrich József, Tg. Mureș	225.—
Friedrich Ferenc, Tg.-Mureș	225.—
Nágel Ferencné, Tg. Mureș	225.—
Szigethi Sándor, Careii Mari	300.—
Malárik Pál, Satulung	450.—
O. Kozab, Cernăuți	450.—
Novák Károly, Dej	450.—
Bruzer Ferenc, Dej	450.—
Kemenecs József, Pădureni	450.—
Schadt János, Sighișoara	300.—
Malárik Pál, Feldioara	150.—
Müller József, Arad	450.—
Kaltenhuber Józsefné, Arad	225.—
Jakab K. Géza, Batoș	187.—
Smékál János, Turda	400.—

Ujlaky Béla, Alba-Iulia	200.—
Comșa Vasile, Vașcou	180.—
Szabó Gyula, Variaș	500.—

Platz Kálmán, pénztáros

Halálozások

Fuhász Lajos, kolozsvári VIII. ker. kéményseprőmester, életének 68-ik, önállóságának 42-ik évében, folyó hó 14-én reggel meghalt. Egyesületünk benne egyik számvizsgálóját és egyik alapítótagját veszítette el. Buzgó munkása volt egyesületünknek, kinek érdeklődését a hosszú és súlyos betegség sem lankasztotta el.

Bruzer Ferenc, dési kéményseprőmester, megyei felügyelő, 46 éves korában meghalt. A korai halál egy szorgalmas tagtársunkat ragadta el.

Nyugodjanak békével!

Óvadékképes üzletvezetőt keresek, 100 ezer lejt jövedelmező kerületemet bérbeadom. Megkeresés levélben. *Borsitzky Mihály*, kéményseprőmester Uioara.

Önálló segédet keresek üzletvezetőnek, betegségem miatt kiadom kerületemet. Alapár 8 lej. — *Vladovszky Rudolf*, Jara de jos (jud. Turda.)

Allandó segédet keresek azonnali belépésre. *Vrabel Vilmos* kéményseprőmester, Codlea.

Allandó munkára segédek keresek. Megkeresés levélben. *Schneidhoffer János*, Reghinul Săsesc.

Segédet keresek, fizetés megegyezés szerint. Választ levélben kérek. — *Danda István* kéményseprőmester, Reghin.

Üzletvezetőt keresek, üzletemet bérbeadom megegyezés szerint. *András Béla* kéményseprőmester, Covasna.

Fiatal segédet keresek azonnali belépésre. *Miskovits György* kéményseprőmester. Tormac.

Üzletet megvételre, esetleg bérbe keresek. Részletes ajánlatot kérek. *Kiska Rudolf*, kéményseprőmester, Târgul-Lăpușului.

Figyelmeztetés! Ajánlott levélben küldött pénzekért felelősséget nem vállalok! *Platz Kálmán*, egyesületi pénztárnok.